

N e-facturatie kmo A2
MH/EDJ/AS
854-2021

Brussel, 21 september 2021

ADVIES

over

**EEN ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT INZAKE ELEKTRONISCHE
FACTURATIE**

(goedgekeurd door het bureau op 29 juni 2021,
bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 21 september 2021)

Op 10 juni 2021 heeft de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO van de heer David Clarinval, Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, een adviesvraag ontvangen over een ontwerp van koninklijk besluit inzake elektronische facturatie.

Na elektronische raadpleging van de commissie Algemeen kmo-beleid, de betrokken leden van de sectorcommissie 12 – Juridische en economische beroepen en de interprofessionele organisaties heeft het bureau van de Hoge Raad op 29 juni 2021 bij hoogdringendheid onderstaand advies uitgebracht, dat werd bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 21 september 2021.

CONTEXT

Het ontwerp van koninklijk besluit verplicht de ondernemers om in het kader van overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten hun facturen elektronisch, via een gestructureerd elektronisch bestand, te versturen naar de aanbesteders. Het ontwerp voorziet in een gespreide inwerkingtreding naargelang de geraamde waarde kleiner of hoger is dan de drempelwaarde voor Europese bekendmaking.

Er wordt een uitzondering voorzien op deze verplichting in hoofde van de ondernemers. Het overmaken van facturen op elektronische wijze kan vermeden worden voor de opdrachten waarvan de waarde gelijk is aan of lager is dan 3000 euro (incl. btw), dit zowel voor de opdrachten in de klassieke en de speciale sectoren als voor de opdrachten op defensie- en veiligheidsgebied.

STANDPUNTEN

I. Verplichte elektronische facturatie B2G

Alhoewel meer en meer ondernemingen hun facturen elektronisch versturen, met inbegrip van de kmo, moet er een onderscheid gemaakt worden tussen het traditioneel versturen per mail van een factuur in pdf vorm en het versturen van een factuur via een gestructureerd elektronisch bestand.

Het procentuele aandeel van elektronisch verstuurd B2B facturen bedraagt in 2020 76,6% waarvan 60,3% van alle facturen wordt verstuurd via e-mail en 16,3% via een gestructureerd elektronisch bestand (XML)¹.

Het gebruik van de gestructureerde e-factuur d.m.v. een EDI bestand is beperkt. Het beveiligd EDI bestand laat een automatische behandeling toe voor de bestemming maar vergt ook een aangepaste software. De Hoge Raad is van mening dat de voorziene uitzondering voldoende ruim moet zijn. De ondernemingen moeten immers een specifieke en aangepaste software bezitten of verwerven voor het versturen van gestructureerde elektronische bestanden. Dit betekent dan ook een verhoogde administratieve en financiële last voor de kmo die reeds moeilijkheden ondervinden om toegang te vinden tot overheidsopdrachten zoals de verschillende lopende projecten in het gemeenschappelijk actieplan ter verbetering van de toegang van kmo's tot overheidsopdrachten aantonen.²

¹ <https://efactuur.belgium.be/nl/news/corona-digitaliseringsgolf-vertoot-zich-ook-elektronische-facturatie>

² Advies van de Hoge Raad over een gemeenschappelijk actieplan ter verbetering van de toegang van kmo's tot overheidsopdrachten, nr. 851.2021.

De Hoge Raad vraagt aan de federale overheidsdiensten om zich te houden aan de overgangstermijnen en om dus geen strengere maatregelen toe te passen door een vroegere datum te voorzien dan de datum van inwerkingtreding. Op deze manier krijgt iedereen voldoende de tijd om zich effectief aan te passen.

Tenslotte pleit de Hoge Raad voor een passende overheidscommunicatie opdat de kmo's goed geïnformeerd worden over de mogelijkheden en de verplichtingen.³

II. Uitzondering facturen minder dan 3.000 euro

Enkel facturen voor opdrachten met een waarde van meer dan 3.000 euro (incl. btw) zullen verplicht elektronisch moeten verstuurd worden naar de aanbesteders. Er wordt een uitzondering voorzien voor facturen voor zowel opdrachten in de klassieke en de speciale sectoren als voor de opdrachten op defensie- en veiligheidsgebied waarvan de waarde gelijk is aan of lager is dan 3.000 euro.

De Hoge Raad merkt op dat in het ontwerp van kb ook een uitzondering moet voorzien worden voor concessieovereenkomsten zoals bedoeld in artikel 32/1 van de wet van 17 juni 2016 betreffende de concessieovereenkomsten.

De Hoge Raad is echter van mening dat de drempel van 3.000 euro zeer laag is waardoor deze uitzondering voor slechts voor een heel beperkt aantal kmo's van nut is. Bovendien wijst hij erop dat de gemiddelde bedragen sterk variëren per type overheidsopdracht (werken, diensten of leveringen) of per type concessieovereenkomst.

Hij merkt op dat het in de praktijk moeilijk haalbaar zal zijn om te werken met verschillende drempelbedragen in functie van het type overheidsopdracht (werken, diensten of leveringen) of het type concessieovereenkomst. De Hoge Raad is daarom voorstander van het invoeren van een voldoende hoge algemene uitzonderingsdrempel op het verplicht gebruik van e-facturatie.

De Hoge Raad stelt voor om een drempel van 30.000 euro te hanteren zoals deze ook toegepast wordt voor het gunnen van overheidsopdrachten via een aanvaarde factuur.⁴

Hij stelt voor om de uitzonderingsmaatregel een jaar na de effectieve inwerkingtreding te evalueren. Tussentijds vraagt de Hoge Raad om communicatiecampagnes te voeren die de voordelen van e-facturatie aangeven, informatiesessies te organiseren, tools en instrumenten (zoals gratis software voor e-facturatie⁵) te publiceren op o.a. de portaalsite van de FOD BOSA⁶ en om de ondernemingen hierover bij te staan.

Teneinde te achterhalen of een drempelbedrag correct is of juist niet, meent de Hoge Raad dat het interessant zou zijn om eveneens te onderzoeken wat voor kmo's de gemiddelde bedragen zijn van zowel de waarde van de overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten als de gemiddelde factuurbedragen die door de kmo betaald worden.

³ Vlaanderen kan als voorbeeld gelden voor het voeren van een goede communicatiecampagne over [e-facturatie](#).

⁴ Art. 92 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten.

⁵ Vlaanderen biedt op haar [website](#) een overzicht van gratis facturatiepakketten aan die zich in het bijzonder richten op bedrijven met kleine factuurvolumes.

⁶ [Public Procurement](#)

III. Ondersteuningsmaatregelen

De investeringsaftrek op vaste activa voor natuurlijke personen en kleine vennootschappen die worden verkregen tussen 12 maart 2020 en 31 december 2022 werd verhoogd tot 25%.⁷ Deze verhoogde aftrek heeft betrekking op onder andere de digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen.

De Hoge Raad is van mening dat een verhoging van het percentage van de investeringsaftrek een gunstig effect heeft op onder meer het verwerven van aangepaste software voor het versturen van gestructureerde elektronische bestanden en vraagt om deze verhoging na afloop van de maatregel te bestendigen.

Het gebruik van e-facturatie kan ook gestimuleerd worden door het garanderen van een kortere betaaltermijn bij elektronische facturatie door de overheid aan de ondernemingen wanneer zij daarvan gebruik maken. De wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties kan hieraan aangepast worden.

BESLUIT

De Hoge Raad benadrukt dat het gebruik van de gestructureerde e-factuur d.m.v. een EDI bestand door kmo beperkt is en is daarom voorstander van het invoeren van een voldoende hoge uitzonderingsdrempel op het verplicht gebruik van e-facturatie voor overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten. Hij is voorstander om een drempel van 30.000 euro te hanteren.

De uitzonderingsmaatregel dient een jaar na de effectieve inwerkingtreding geëvalueerd te worden. Het is volgens de Hoge Raad nuttig om eveneens statistieken te verzamelen om te bepalen wat voor kmo's de gemiddelde bedragen zijn van zowel de waarde van de overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten als de gemiddelde factuurbedragen die door de kmo betaald worden.

Een incentive voor kmo ter ondersteuning of compensatie voor deze bijkomende stap richting een grotere digitalisering werd alvast genomen door de verhoging van het percentage van de investeringsaftrek. De Hoge Raad vraagt om deze verhoging na afloop van de maatregel te bestendigen en om een kortere betaaltermijn door de overheid te voorzien in geval van e-facturatie.

⁷ Programmawet (1) van 20 december 2020, artikelen 4-6